

Sygn. akt VIII Ua 23/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 czerwca 2018 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący – Sędzia Anna Golec

Sędziowie: SO Danuta Dadej- Więsyk

SO Zofia Kubalska (spr.)

Protokolant: st. sekr. sąd. Małgorzata Sobczuk

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 21 czerwca 2018 roku w L. sprawy

z odwołania J. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o odsetki

na skutek apelacji wniesionej przez wnioskodawczynię

od wyroku Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie VII Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 22 lutego 2018 roku sygn. akt VII U 862/17

oddala apelację.

D. W. (...)K.

Sygn. akt VIII Ua 23/18

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 22 lutego 2018 roku, sygn. akt VII U 862/17 Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 16 sierpnia 2017 roku znak (...) - (...) (wyrok – k. 54 a.s.).

Powyższe rozstrzygnięcie Sąd pierwszej instancji oparł na następujących ustaleniach i rozważaniach prawnych:

Decyzją z dnia 16 sierpnia 2017 roku, znak (...) - (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił wnioskodawczyni J. K. wypłaty odsetek od zasiłku chorobowego za okres od 22 czerwca 2014 roku do 21 września 2014 roku oraz zasiłku macierzyńskiego za okres od 22 września 2014 roku do 20 września 2015 roku i od 29 czerwca 2016 do 11 kwietnia 2017 roku z uwagi na dokonanie tej wypłaty w przewidzianym przez prawo terminie.

W ustawowym terminie i trybie odwołanie od powyższej decyzji złożyła wnioskodawczyni J. K. wnosząc o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez ustalenie, iż należą jej się odsetki ustawowe z tytułu niesłusznego wstrzymania wypłaty

zasiłku chorobowego za okres od 22 czerwca 2014 roku do 21 września 2014 roku oraz dwóch zasiłków macierzyńskich za okresy od 22 września 2014 roku do 20 września 2014 roku oraz od 29 czerwca 2016 roku do 11 kwietnia 2017 roku.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany organ rentowy wniósł o jego oddalenie podtrzymując argumentację z zaskarżonej decyzji.

Na rozprawie dnia 28 listopada 2017 roku i pismem procesowym z dnia 25 stycznia 2018 roku (data nadania w UP) wnioskodawczyni sprecyzowała swoje odwołanie i wniosła o zasądzenie łącznej kwoty 7966,86 zł tytułem odsetek za okres od 22 czerwca 2014 roku do 8 maja 2017 roku i łącznej kwoty 223,65 zł tytułem odsetek za okres od 1 kwietnia 2017 roku do 8 maja 2017 roku oświadczając, iż nie domaga się odsetek za opóźnienie w wypłacie drugiej transzy wynikającej z braku dokumentu, którego doniesienie było jej obowiązkiem

Na rozprawie w dniu 8 lutego 2018 roku, wnioskodawczyni poparła wniesione odwołanie precyzując go, iż nie wnosi o zasądzenie odsetek od wypłaconego zasiłku macierzyńskiego za okres od 16 listopada 2016 roku do 11 kwietnia 2017 roku, za okres od 8 maja 2017 roku do 29 maja 2017 roku, pełnomocnik pozwanego wniósł o oddalenie odwołania.

Sąd Rejonowy wskazał, że decyzją z dnia 28 lipca 2014 roku nr (...) organ rentowy ustalił, iż J. K. z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u płatnika Agencja (...) nie podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym w tym ubezpieczeniu chorobowemu od dnia 1 lutego 2014 roku.

W oparciu o decyzję z dnia 28 lipca 2014 roku, Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. wydał kolejną decyzję – z dnia 29 września 2014 roku, znak (...), którą odmówił wnioskodawczyni prawa do zasiłku chorobowego za okres od 22 czerwca 2014 roku do 21 września 2014 roku i za dalszy okres nieprzerwanej niezdolności do pracy podnosząc, iż wnioskodawczyni, zgodnie z decyzją Oddziału ZUS z dnia 28 lipca 2014 roku, nr (...), nie podlega ubezpieczeniom społecznym jako pracownik z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę w okresie od 1 lutego 2014 roku u płatnika Agencja (...).

Decyzją z dnia 31 października 2014 roku, znak (...) - (...) pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych odmówił wnioskodawczyni prawa do zasiłku macierzyńskiego za okres od 22 września 2014 roku do 20 września 2015 roku wskazując, iż wnioskodawczyni, zgodnie z decyzją Oddziału ZUS z dnia 28 lipca 2014 roku nr(...) nie podlega ubezpieczeniom społecznym z tytułu zatrudnienia u płatnika Agencja (...) od dnia 1 lutego 2014 roku.

Pozwany organ rentowy postanowieniem z dnia 21 września 2016 roku, znak (...) postanowił zawiesić postępowanie w sprawie ustalenia prawa do zasiłku macierzyńskiego J. K. za okres od 29 czerwca 2016 roku do 27 czerwca 2017 roku do czasu wydania orzeczenia przez Sąd w sprawie odwołania od decyzji tut. Oddziału z dnia 28 lipca 2014 roku nr (...) o niepodleganiu ubezpieczeniom społecznym z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u płatnika Agencja (...) (postanowienie k. 30 a. ZUS).

Od powyższych decyzji odmownych wnioskodawczyni odwołała się do Sądu Rejonowego Lublin - Zachód w Lublinie, gdzie toczyły się postępowania w przedmiocie prawa do zasiłku chorobowego i zasiłku macierzyńskiego, odpowiednio pod sygnaturami akt VII U 1290/14 oraz VII U 1433/14. Postępowanie w powyższych sprawach zostało zawieszono z uwagi na toczące się postępowanie przed Sądem Okręgowym w Lublinie w sprawie sygn. akt VII U 1974/14 w przedmiocie ustalenia podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym J. K. z tytułu zatrudnienia u płatnika Agencji (...), której wynik miał prejudycjalne znaczenie dla rozstrzygnięcia spraw toczących się przed Sądem Rejonowym.

Z uwagi na prawomocne zakończenie postępowania w sprawie VII U 1974/14, toczącej się przed Sądem Okręgowym w Lublinie, podjęto postępowanie w sprawach VII U 1290/14 i VII U 1433/14. Wobec wydania przez pozwany organ rentowy decyzji z dnia 4 maja 2017 roku, znak (...) - (...), przyznającej wnioskodawczyni prawo do zasiłku chorobowego za okres od 22 czerwca 2014 roku do 21 września 2014 roku oraz prawo do zasiłku macierzyńskiego za okres od 22

września 2014 roku do 20 września 2015 roku i za okres od 29 czerwca 2016 roku do 15 listopada 2016 roku na podstawie art. 477¹³§1 k.p.c. postępowanie w sprawach VII U 1290/14 i VII U 1433/14 zostało umorzone.

Wyrokiem z dnia 24 czerwca 2016 roku w sprawie sygn. akt VII U 1974/14 Sąd Okręgowy w Lublinie po przeprowadzeniu postępowania dowodowego zmienił decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 28 lipca 2014 roku, znak (...) - (...) i ustalił, iż J. K. podlega jako pracownik u płatnika składek J. J. obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowemu, wypadkowemu i chorobowemu od dnia 1 lutego 2014 roku. Powyższy wyrok uprawomocnił się dnia 9 marca 2017 roku (k. 215 a. Sądu Okręgowego w Lublinie sygn. akt VII U 1974/14), bowiem pozwany organ rentowy wniósł apelację od powyższego wyroku zaskarżając go w całości/ Sąd Apelacyjny w Lublinie wyrokiem z dnia 9 marca 2017 roku, sygn. akt III AUa1032/16 oddalił apelację pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 9 marca 2017 roku sygn. akt III AUa1032/16 wraz z uzasadnieniem wpłynął do organu rentowego w dniu 7 kwietnia 2017 roku.

W dniu 8 maja 2017 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych dokonał na rzecz wnioskodawczyni wypłaty spornego zasiłku chorobowego za okres od 22 czerwca 2014 roku do 21 września 2014 roku oraz zasiłku macierzyńskiego za okres od 22 września 2014 roku do 20 września 2015 roku oraz za okres od 29 czerwca 2016 roku do 15 listopada 2016 roku.

W dniu 9 maja 2017 roku J. K. złożyła w organie rentowym oświadczenie, iż ojciec dziecka nie zamierza korzystać z urlopu macierzyńskiego za okres urlopu rodzicielskiego w okresie od 16 listopada 2016 roku do 27 czerwca 2017 roku.

Decyzją z dnia 24 maja 2017 roku znak (...) - (...) organ rentowy przyznał J. K. prawo do zasiłku macierzyńskiego za okres od 16 listopada 2016 roku do 11 kwietnia 2017 roku i w dniu 29 maja 2017 roku dokonał wypłaty zasiłku macierzyńskiego za wskazany okres.

W dniu 14 lipca 2017 roku J. K. złożyła do organu rentowego wniosek wypłatę odsetek od zasiłku chorobowego oraz od zasiłku macierzyńskiego.

Powyższy stan faktyczny Sąd pierwszej instancji ustalił na podstawie zgromadzonych w sprawie bezspornych i niekwestionowanych przez strony dowodów nieosobowych - dokumentów przedstawionych przez organ rentowy (akta ZUS) oraz zawartych w powołanych wyżej aktach spraw Sądu Rejonowego Lublin - Zachód w Lublinie sygn. akt VII U 1290/14, sygn. akt VII U 1433/14, Sądu Okręgowego w Lublinie sygn. akt VII U 1974/14 i Sądu Apelacyjnego w Lublinie sygn. akt III AUa 1032/16.

Sąd Rejonowy wskazał, że odwołanie J. K., jest niezasadne i jako takie podlega oddaleniu. Zazaczył, że przedmiotem postępowania było ustalenie, czy organ rentowy powinien wypłacić odwołującej odsetki za opóźnienie w wypłacie zasiłku chorobowego i zasiłku macierzyńskiego, gdy przyznanie świadczeń nastąpiło w związku z ustaleniem koniecznej przesłanki do ich przyznania a mianowicie podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym, w tym ubezpieczeniu chorobowemu, przez Sąd Apelacyjny prawomocnym wyrokiem zmieniającą decyzję organu rentowego stwierdzającą, iż J. K. nie podlega od dnia 1 lutego 2014 roku obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu.

Sąd pierwszej instancji zacytował art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1778; dalej: ustawa systemowa), stosownie do którego Zakład - w terminach przewidzianych w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń społecznych lub świadczeń zleconych do wypłaty na mocy odrębnych przepisów albo umów międzynarodowych - nie ustalił prawa do świadczenia lub nie wypłacił tego świadczenia, jest obowiązany do wypłaty odsetek od tego świadczenia w wysokości odsetek ustawowych określonych przepisami prawa cywilnego. Nie dotyczy to przypadku, gdy opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które Zakład nie ponosi odpowiedzialności.

Sąd Rejonowy wskazał, że nie może być jakichkolwiek wątpliwości, że określenie „nie ustalił prawa do świadczenia” oznacza zarówno sytuację niewydania decyzji przyznającej świadczenie w terminie, jak i wydanie decyzji odmawiającej przyznania świadczenia mimo spełnienia warunków do jego uzyskania. Taka regulacja art. 85 cytowanej powyżej ustawy oznacza, że przyznanie lub podwyższenie świadczenia na mocy prawomocnego wyroku sądowego zmieniającego decyzję ZUS nie będzie przesądzało o obowiązku zapłaty odsetek od daty, od której świadczenie powinno być wypłacone. W zależności od okoliczności konkretnej sprawy w niektórych przypadkach wypłacenie świadczenia dopiero wskutek wydania przez Sąd prawomocnego wyroku nie będzie prowadziło do obowiązku wypłaty odsetek, a w innych, mimo ostatecznego rozstrzygnięcia sprawy dopiero w prawomocnym wyroku, odsetki będą przysługiwały za okres od kiedy świadczenie powinno być wypłacone, a więc nie tylko za czas prowadzenia postępowania przed sądem, lecz również wcześniejszy.

Sąd pierwszej instancji ustalił, że wnioskodawczyni w toku postępowania przed organem rentowym przedstawiła w terminie wymagane przez prawo dokumenty potwierdzające jej niezdolność do pracy oraz urodzenie dziecka w dniu 22 września 2014 roku oraz urodzenie dziecka w dniu 29 czerwca 2016 roku. Organ rentowy nie kwestionował zasadności orzeczonej niezdolności do pracy, uznał jednak, że niezdolność do pracy oraz urodzenie dzieci nastąpiło w okresie kiedy wnioskodawczyni nie podlegała ubezpieczeniu chorobowemu z tytułu zatrudnienia u płatnika składek J. J.. W następstwie tego, organ ustalił, iż wnioskodawczyni jako osobie nieubezpieczonej nie przysługują świadczenia z ubezpieczenia chorobowego zasiłek chorobowy i zasiłek macierzyński.

Należy wobec tego, zdaniem Sądu, Rejonowego przeanalizować kwestię odpowiedzialności organu rentowego za wydanie decyzji odmawiających przyznania świadczeń z ubezpieczenia chorobowego oraz zawieszenia postępowania w sprawie ustalenia prawa do zasiłku macierzyńskiego od dnia 29 czerwca 2016 roku. Wydając powyższe decyzje, organ rentowy stwierdzając brak jednej z przesłanek do przyznania świadczeń, jaką jest podleganie ubezpieczeniu chorobowemu, oparł się na swojej decyzji z dnia 28 lipca 2014 roku ustalającej brak podlegania temu ubezpieczeniu przez wnioskodawczynię z tytułu zatrudnienia u płatnika J. J. od 1 lutego 2014 roku.

W toku postępowania Sąd Okręgowy, uwzględniając częściowo dowody, które były podstawą decyzji ZUS oraz dowody przeprowadzone przez ten Sąd, zmienił zaskarżoną decyzję stwierdzając, że stosunek prawny w ramach którego J. K. świadczyła pracę na rzecz J. J. prowadzącego działalność gospodarczą w szerokim zakresie ubezpieczeń pod nazwą Agencja (...) J. J., spełnia cechy stosunku pracy. Sąd Okręgowy podniósł, iż brak jest podstaw do ustalenia, że zawarta pomiędzy stronami umowa o pracę miała charakter pozorny oraz, że czynność została dokonana w celu obejścia prawa. J. K. nauczała języka angielskiego w szkole językowej (...) przy ul. (...) oraz ul. (...) w W., na podstawie zawartej umowy z agencją ubezpieczeniową prowadzoną przez J. J., który zawarł umowy z powyższymi szkołami w wymiarze ponad dwudziestu godzin tygodniowo, zaś w pozostałym czasie pracy skarżąca wykonywała prace biurowe na rzecz agencji (...) związane z wypisywaniem polis ubezpieczeniowych oraz wysyłaniem drogą mailową przypomnień klientom o kończących się okresach ubezpieczenia. Sąd Okręgowy w postępowaniu dopuścił dowód z zeznań świadków M. N., J. S., które były w spornym okresie również zatrudnione jako lektorki języka angielskiego w szkole (...) oraz zainteresowanego J. J.. Są to dowody, które nie zostały przeprowadzone przed organem rentowym, zaś były przeprowadzone w toku postępowania sądowego. Świadkowie ci przedstawili w sposób spójny istotne dla sprawy okoliczności potwierdzając, iż J. K. była pracownikiem Agencji (...) J. J., podjęła obowiązki pracownicze na stanowisku lektora języka angielskiego, tłumacza oraz pracownika biurowego i rzetelnie je wykonywała. Zeznania świadków potwierdziły okoliczności faktyczne co do powodów zatrudnienia, rodzaju ciążących na wnioskodawczyni i wykonywanych przez nią obowiązków, na które powoływała się w swoich zeznaniach wnioskodawczyni i płatnik składek. Dowody te nie były i nie mogły być rozpatrywane przez Oddział ZUS podczas wydania decyzji z dnia 28 lipca 2014 roku, bowiem organ nimi nie dysponował i nie mógł ich przeprowadzić w ramach swoich kompetencji. Dopiero całość zgromadzonego materiału dowodowego przed Sądem Okręgowym - dowody nieosobowe w postaci dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, aktach osobowych wnioskodawczyni, aktach organu rentowego, zeznania stron oraz zeznania świadków, dały podstawę do wydania wyroku.

W związku z powyższym Sąd Rejonowy uznał, że opóźnienie w przyznaniu świadczenia, za okres objęty decyzjami z dnia 29 września 2014 roku i z dnia 31 października 2014 roku, do dnia otrzymania przez pozwanego wyroku z dnia 9 marca 2017 roku z uzasadnieniem, nie jest następstwem okoliczności, za które Zakład ponosi odpowiedzialność.

Sąd pierwszej instancji wskazał, że zgodnie z art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz.U. z 2017 r., poz. 1368 dalej: ustawa zasiłkowa) zasiłki chorobowe Zakład wypłaca na bieżąco, po stwierdzeniu uprawnień. Zasiłki te wypłaca się jednak nie później niż w ciągu 30 dni od daty złożenia dokumentów niezbędnych do stwierdzenia uprawnień do zasiłków. Wskazał, że z zacytowanego przepisu wynika, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych wypłaca zasiłki na bieżąco, po stwierdzeniu uprawnień. Datą graniczną, do której zasiłki powinny być wypłacone, jest 30 - ty dzień od daty złożenia dokumentów niezbędnych do stwierdzenia uprawnień do zasiłków. Brak wypłaty zasiłku w terminie oznacza konieczność wypłaty odsetek od tego zasiłku w wysokości i na zasadach określonych w ustawie o systemie ubezpieczeń społecznych. Sąd ten przytoczył również § 2 ust.1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 1 lutego 1999 roku w sprawie szczegółowych zasad wypłacania odsetek za opóźnienie w ustalaniu i wypłacie świadczeń z ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 12, poz.104), w myśl którego odsetki wypłaca się za okres od dnia następującego po upływie terminu na ustalenie prawa do świadczeń lub ich wypłaty, przewidzianego w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń - do dnia wypłaty świadczeń z uwzględnieniem ust 2 -5.

Sąd pierwszej instancji uznał, że niewątpliwie dokumentami niezbędnymi do ustalenia prawa do zasiłku chorobowego, o których mowa powyżej są zaświadczenia lekarskie, przewidywaną datę porodu określa zaświadczenie wystawione przez lekarza na zwykłym druku, datę porodu zaś dokumentuje się skróconym odpisem aktu urodzenia dziecka (por. art. 53 ustawy zasiłkowej). Niemniej jednak, w ocenie Sądu, odpowiednie dowody potwierdzające fakt nabycia przez skarżącą prawa do zasiłku chorobowego i zasiłku macierzyńskiego zostały zgromadzone dopiero w postępowaniu sądowym zakończonym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 9 marca 2017 roku. Dopiero z chwilą doręczenia tegoż wyroku, wraz z uzasadnieniem motywów dla zmiany zaskarżonej decyzji, w dniu 7 kwietnia 2017 roku pozwany organ rentowy dysponował wszelkimi dokumentami potwierdzającymi prawo wnioskodawczynie do zasiłku chorobowego i macierzyńskiego i miał obiektywną możliwość dokonania wypłaty świadczenia.

Sąd Rejonowy zacytował art. 6 ust.1 cyt. ustawy zasiłkowej, zgodnie z którym z zasiłek chorobowy przysługuje ubezpieczonemu, który stał się niezdolny do pracy z powodu choroby w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego. Zgodnie z art.29 ust.1 ustawy zasiłkowej, zasiłek macierzyński przysługuje ubezpieczonej, która w okresie ubezpieczenia chorobowego albo w okresie urlopu wychowawczego urodziła dziecko. Zatem niezbędną przesłanką do przyznania uprawnień do zasiłku chorobowego i zasiłku macierzyńskiego jest przesłanka podlegania ubezpieczeniu chorobowemu, co w sprawach o powyższe świadczenia na rzecz wnioskodawczynie, zostało zakwestionowane przez organ rentowy z powołaniem się na decyzję tego organu z dnia 28 lipca 2014 roku.

W tym kontekście żądanie wnioskodawczynie przyznania jej prawa do odsetek nie jest uzasadnione.

Zdaniem Sądu Rejonowego zachowując się w sposób prawidłowy, organ rentowy winien dokonać analizy sytuacji ubezpieczonej i w terminie 30 dni od dnia, w którym dysponował dokumentami niezbędnymi do załatwienia sprawy wnioskodawczynie (tj. od dnia otrzymania wyroku z dnia 9 marca 2017 roku wraz z uzasadnieniem) mógł wypłacić sporne zasiłki, tak też pozwany uczynił, bowiem w terminie 30 dni od daty otrzymania wyroku z uzasadnieniem (dnia 7 kwietnia 2017 roku), stwierdzającego podleganie wnioskodawczynie ubezpieczeniu chorobowemu z tytułu zatrudnienia u płatnika składek – J. J. (...) Agencja (...) J. J., w dniu 8 maja 2017 roku dokonał wypłaty świadczeń. Oznacza to, że pozwany ZUS w spornym okresie nie pozostawał w złoce wobec czego wnioskodawczynie nie przysługują odsetki od wypłaconych spornych świadczeń - zasiłku chorobowego i zasiłku macierzyńskiego, zatem odwołanie od zaskarżonej, przedmiotowej decyzji, jako niezasadne, podlegało oddaleniu (uzasadnienie k. 56-60 a.s.).

Apelację od powyższego wyroku wniosła ubezpieczona J. K., zaskarżając go w całości i zarzucając naruszenia przepisów prawa materialnego tj., art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych

(Dz.U. z 2009 roku, nr 205, poz. 1585 ze zm.) w związku z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 1 lutego 1999 roku w sprawie szczegółowych zasad wypłacania odsetek za opóźnienie w ustalaniu lub wypłacie świadczeń z ubezpieczeń społecznych (Dz.U. nr 12, poz.104), przez przyjęcie, że świadczenie zostało wypłacone przez organ rentowy w terminie. Wniosła o zmianę zaskarżonej decyzji i uwzględnienie odwołania, a ponadto zasądzenie kosztów postępowania według norm prawem przepisanych (k. 63-65 a.s.).

W odpowiedzi na apelację organ rentowy wniósł o oddalenie apelacji k. 63-65 a.s.).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zawiera uzasadnionych podstaw, wobec czego podlega oddaleniu.

Sąd pierwszej instancji dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych, które Sąd odwoławczy w pełni podziela i przyjmuje za swoje. Sąd Okręgowy aprobuje również wyżej wskazaną ocenę prawną dokonaną przez Sąd Rejonowy. Jak zauważył Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 15 maja 2007 roku (V CSK 37/07, Lex nr 442585), surowsze wymagania odnośnie do oceny zgromadzonego materiału i czynienia ustaleń na potrzeby wydania orzeczenia ciąży na Sądzie odwoławczym wówczas, gdy odmiennie ustala on stan faktyczny w sprawie niż to uczynił Sąd pierwszej instancji. Inaczej jest natomiast wtedy, gdy orzeczenie wydane na skutek apelacji zmierza do jej oddalenia, a tym samym utrzymuje w mocy ustalenia poczynione przez Sąd pierwszej instancji. W takim, bowiem przypadku, jakkolwiek wyrok Sądu odwoławczego powinien opierać się na jego własnych i samoistnych ustaleniach, za wystarczające można uznać stwierdzenie, że przyjmuje on ustalenia faktyczne i prawne Sądu pierwszej instancji, jako własne.

Rozważając podnoszone zarzuty naruszenia prawa materialnego przez Sąd pierwszej instancji, Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw do ich uwzględnienia.

Zgodnie z treścią art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 roku, poz. 1778, ze zmianami) o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 roku, poz. 1778, ze zmianami) jeżeli organ rentowy - w terminach przewidzianych w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń społecznych lub świadczeń zleconych do wypłaty na mocy odrębnych przepisów albo umów międzynarodowych - nie ustalił prawa do świadczenia lub nie wypłacił tego świadczenia, jest obowiązany do wypłaty odsetek od tego świadczenia w wysokości odsetek ustawowych określonych przepisami prawa cywilnego. Nie dotyczy to przypadku, gdy opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności.

Dla oceny przysługiwania odsetek na podstawie cytowanego przepisu konieczne jest równoczesne zastosowanie dalszych regulacji prawnych, do których przepis ten odsyła. W odniesieniu do stanu faktycznego rozpoznawanej sprawy, w którym chodziło o przyznanie i wypłatę zasiłku chorobowego oraz macierzyńskiego, są to art. 64 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 roku, poz. 1368, ze zmianami).

Przepisy te stanowią, że płatnicy składek, o których mowa w art. 61 ust. 1 pkt 1, wypłacają zasiłki w terminach przyjętych dla wypłaty wynagrodzeń lub dochodów, a Zakład Ubezpieczeń Społecznych bieżąco po stwierdzeniu uprawnień. Zasiłki te wypłaca się nie później jednak niż w ciągu 30 dni od daty złożenia dokumentów niezbędnych do stwierdzenia uprawnień do zasiłków (art. 64 ust. 1). Jeżeli płatnik składek nie wypłacił zasiłku w powyższym terminie jest on obowiązany do wypłaty odsetek od tego zasiłku w wysokości i na zasadach określonych w ustawie o systemie ubezpieczeń społecznych (art. 64 ust. 2).

Istotą sporu było czy apelująca ma prawo do odsetek od zasiłku chorobowego, i macierzyńskiego. Organ rentowy przyjął jako datę wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wypłaty świadczenia datę wpływu do organu rentowego (w dniu 7 kwietnia 2017 roku) wyroku z dnia 9 marca 2017 roku Sąd Apelacyjny w Lublinie wydanego w sprawie sygn. akt III AUa 1032/16. Następnie w dniu 8 maja 2017 roku dokonał na rzecz wnioskodawczyni wypłaty spornego zasiłku chorobowego za okres od 22 czerwca 2014 roku do 21 września 2014 roku oraz zasiłku

macierzyńskiego za okres od 22 września 2014 roku do 20 września 2015 roku oraz za okres od 29 czerwca 2016 roku do 15 listopada 2016 roku.

W tym miejscu należy wskazać, że w wyroku z dnia 21 kwietnia 2009 roku, I UK 345/08 (LEX nr 551000) Sąd Najwyższy wyjaśnił, że jeżeli dla stwierdzenia uprawnień do świadczenia wymaga się wydania decyzji, termin do jej wydania biegnie od daty wyjaśnienia ostatniej niezbędnej okoliczności. Przez wyjaśnienie „ostatniej niezbędnej okoliczności” należy rozumieć wyjaśnienie ostatniej okoliczności koniecznej do ustalenia samego istnienia prawa wnioskodawcy do świadczenia. Wyjaśnienie okoliczności niezbędnej do wydania decyzji oznacza dokonanie czynności, mającej na celu ustalenie stanu faktycznego, czyli przeprowadzenie dowodów i ich ocenę. Zawarte w art. 85 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych określenie: „nie ustalił prawa do świadczenia” oznacza zarówno niewydanie w terminie decyzji przyznającej świadczenie, jak i wydanie decyzji odmawiającej przyznania świadczenia, mimo spełnienia warunków do jego uzyskania. W tym ostatnim wypadku chodzi o sytuacje, w których organ rentowy, odmawiając przyznania świadczenia, naruszył przepisy prawa materialnego określające przesłanki nabycia prawa do świadczenia pieniężnego z ubezpieczenia społecznego, przy czym dla powstania obowiązku wypłaty odsetek konieczne jest stwierdzenie naruszenia prawa przez organ rentowy prawomocnym wyrokiem sądu zmieniającym decyzję organu rentowego i przyznającym prawo do tego świadczenia. Wydanie przez organ rentowy niezgodnej z prawem decyzji odmawiającej wypłaty świadczenia w sytuacji, gdy było możliwe wydanie decyzji zgodnej z prawem, oznacza, że opóźnienie jest następstwem okoliczności, za które ten organ ponosi odpowiedzialność, choćby nie można mu było zarzucić niestaranności w wykładni i zastosowaniu prawa. W innym wyroku, wydanym w dniu 21 czerwca 2012 roku (III UK 110/11, Legalis nr 537327), Sąd Najwyższy stwierdził, iż „przesłanką powstania obowiązku organu rentowego wypłaty odsetek jest opóźnienie tego organu w ustaleniu prawa do świadczenia pieniężnego z ubezpieczenia społecznego lub w wypłacie tego świadczenia. Nie wydaje się przy tym ulegać wątpliwości, że przewidziane w art. 85 ust. 1 zdanie drugie ustawy systemowej wyłączenie obowiązku organu rentowego wypłaty odsetek nie jest zależne od wykazania, że organ rentowy nie ponosi winy w powstaniu opóźnienia. Zawarte w tym przepisie określenie: „okoliczności, za które Zakład nie ponosi odpowiedzialności” jest bardziej zbliżone znaczeniowo do używanego w przepisach prawa określenia: „przyczyn niezależnych od organu”, co oznacza, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie jest obowiązany do wypłaty odsetek nie tylko wtedy, gdy nie ponosi winy w opóźnieniu, lecz także wtedy, gdy opóźnienie w ustaleniu i wypłacie prawa do świadczenia pieniężnego z ubezpieczenia społecznego jest skutkiem innych przyczyn, niezależnych od ZUS (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 października 2004 roku, II UK 485/03, Legalis nr 68603)”. Podejmując próbę klasyfikacji błędów organu rentowego Sąd Najwyższy w cytowanym wyroku podzielił je na błędy w wykładni lub niewłaściwym zastosowaniu prawa oraz błędy w ustaleniach faktycznych, będące skutkiem naruszenia przepisów proceduralnych. Wskazał, że „błąd w wykładni lub niewłaściwym zastosowaniu prawa jest popełniany wówczas, gdy na podstawie prawidłowo i kompletnie zebranego materiału dowodowego i po ustaleniu niezbędnych okoliczności organ rentowy wydaje decyzję odmawiającą ustalenia prawa, ponieważ błędnie dokonuje interpretacji obowiązujących regulacji w przedmiotowym stanie faktycznym. W takiej sytuacji sąd nie uzupełnia ustaleń faktycznych dokonanych przez organ rentowy. Jeżeli zatem organ rentowy dokonał nieprawidłowej wykładni lub błędnego zastosowania prawa, to ubezpieczonemu należą się odsetki od kwoty świadczenia przyznanego wyrokiem sądu liczone od upływu terminu, w którym organ rentowy powinien był wydać prawidłową decyzję uwzględniającą wnioski”. Z kolei wskazał, że „bardziej złożona jest prawna kwalifikacja błędów w ustaleniach faktycznych jako przesłanki uzasadniającej odpowiedzialność organu rentowego z tytułu wypłaty odsetek za opóźnienie. Możliwa jest bowiem sytuacja, że przyznanie prawa do świadczenia nastąpi na skutek ustaleń faktycznych sądu. Aby stwierdzić w takiej sytuacji, że organ rentowy nie ponosi za to opóźnienie odpowiedzialności, konieczne jest wykazanie, że w przepisany termin ZUS nie dysponował materiałem umożliwiającym przyznanie świadczenia, z uwzględnieniem jednakże tego, czy organ rentowy w ramach swoich kompetencji i nałożonych obowiązków poczynił wszystkie możliwe ustalenia faktyczne i wyjaśnił wszystkie okoliczności konieczne do wydania decyzji. Jeżeli bowiem zmiana decyzji w postępowaniu odwoławczym będzie uzasadniona ustaleniami co do takich okoliczności, które nie były i nie mogły być znane organowi rentowemu, to nie będzie podstaw do uznania, iż opóźnienie jest następstwem okoliczności, za które ponosi on odpowiedzialność (por. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 21 kwietnia 2009 roku, I UK 345/08, Legalis nr 258425)”.

Organowi rentowemu można przypisać odpowiedzialność za opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia także wtedy, gdy odmowa przyznania świadczenia nastąpiła wyłącznie wskutek błędnej wykładni przez ten organ przepisów prawa materialnego, a przyznanie świadczenia w prawomocnym wyroku sądu nastąpiło bez uwzględnienia jakichkolwiek nowych, nieznanych wcześniej organowi rentowemu, okoliczności faktycznych.

Zatem należało rozważyć, czy w toku postępowania sądowego w sprawie z odwołania od decyzji, z dnia 28 lipca 2014 roku nr (...) w której organ rentowy ustalił, iż J. K. z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u płatnika Agencja (...) nie podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym w tym ubezpieczeniu chorobowemu od dnia 1 lutego 2014 roku, zostały ujawnione okoliczności, które mogą być rozważane, jako wyjaśnienie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji przyznającej odwołującej prawo do zasiłku macierzyńskiego i zasiłku chorobowego. W tym zakresie Sąd Okręgowy w pełni podziela stanowisko Sądu Rejonowego, że ustalenie, czy wnioskodawczyni faktycznie świadczyła pracę, od 1 lutego 2014 roku na rzecz płatnika Agencji (...), a w konsekwencji, czy spełniała przesłanki do podlegania obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowemu, wypadkowemu, chorobowemu od dnia 1 czerwca 2014 roku z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej, nie było oczywiste i wymagało przeprowadzenia dodatkowych dowodów. Dowody te zostały zgromadzone dopiero w postępowaniu sądowym, zakończonym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 9 marca 2017 roku, III AUa 1032/16. Okoliczności faktycznego świadczenia pracy od 1 lutego 2014 roku wykazana została dopiero w postępowaniu sądowym, po przesłuchaniu świadków. Trafnie ocenił Sąd Rejonowy łączna analiza wszystkich dowodów zgromadzonych zarówno w postępowaniu przez organem rentowym, jak i w postępowaniu sądowym dały podstawę do wydania wyroku ustalającego podleganie wnioskodawczyni, obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowemu, wypadkowemu i chorobowemu od dnia 1 lutego 2014 roku. Istotnym jest, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych miał prawo kwestionować fakt wykonywania przez ubezpieczoną czynności na podstawie stosunku pracy.

W takiej sytuacji istnieją podstawy do uznania, że opóźnienie w przyznaniu odwołującej świadczenia, nie jest następstwem okoliczności, za które organ rentowy ponosi odpowiedzialność. W przepisany terminie organ rentowy nie dysponował wszystkimi dowodami świadczącymi o rzeczywistym wykonywaniu przez apelującą obowiązków na podstawie umowy o pracę. Ustalenia te zostały poczynione dopiero w toku postępowania sądowego, prawomocnie zakończony wyrokiem w sprawie III AUa 1032/16, co dało podstawę do objęcia wnioskodawczyni ubezpieczeniem, a w konsekwencji wypłaty zasiłków. W efekcie odwołująca nie ma prawa do odsetek.

Z tych względów apelacja ubezpieczonej, na podstawie powołanych przepisów oraz art. 385 k.p.c. podlegała oddaleniu.